

capitis finem Śivae cultores quadrifariam divisi, hujusque superstitionis conditores enumerantur: ततश्चकार भगवांश्चातुर्वर्ण्यं हरार्चने । शास्त्राणि चैषां मुख्यानि नानोक्तिविदितानि च (शास्त्राणि वेदमुख्यानि मोक्षभिर्गदितानि च B.) ॥ आद्यं शैवं परिख्यातमन्यपाशुपतं मुने । तृतीयं कालवदनं चतुर्थं च कपालिनं ॥ शैवश्चासीत्स्वयं शक्तिर्वसिष्ठस्य प्रियः सुतः । तस्य शिष्यो बभूवाथ गोपायन इति श्रुतः (गोमायुरिति विश्रुतः B.) ॥ महापाशुपतश्चासीद्भरद्वाजो तपोधनः । [तस्य शिष्योऽप्यभूद्राजा ऋषतः सोमकेश्वरः ॥ कालास्यो भगवानासीदापस्तंबस्तपोधनः ।]¹ तस्य शिष्यो वक्रो वैश्यो नाम्ना क्रायेश्वरो मुने (क्लायोश्वरो B.) ॥ महाव्रती च धनदस्तस्य (पंचनदस्तस्य B.) शिष्यश्च वीर्यवान् । ऊर्णोदर (Arṇodara A. C.) इति ख्यातो जात्या शूद्रो महातपः ॥ 7, 8. Urvaśis origo. Chyavana rex, dum in Narmada lavatur, a Keralaka serpente captus in Tartarum deducitur, ubi Prahlādam invisit. Prahlādas, quum de principatu cum Nārāyaṇa contendisset, postremo humilitate et obsequio victoriam reportat. 9. Andhakae cum deis pugna. 10. Qua omnes deos devincit mundoque potitur. 11–15. Sukeśis cum viris sanctis in silva Māgadhensi colloquium. 11 (fol. 15^a). Sukeśi (sive Sukešin), Vidyutkeśinis, Rākshasārum regis, filius, a Śiva urbem coelestem obtinet. Is data occasione ab anachoretis quum deorum et gigantum, tum hominum, in septem insulis mundanis viventium, officia edocetur. De 21. locis infernis, in Pushkaradvīpa sitis. 12. Peccata, quibus homines in Erebum detruduntur. 13. Jambūdvīpae descriptio. 14. De quatuor ordinum officiis. 15. Domum reversus, Sukeśi populum justissime regit, ita ut urbs splendore et solem et lunam obscuraret. Quo facto iratus Sol urbem de coelo praecipitat, ipse vero a Śiva in terram detruditur, et intra Varāṇām et Asim, qui sunt rivuli in Gangām influentes, decidit, unde Vārāṇasis nomen. 16. Quo tempore sol Geminos et Cancrum intrat, principes dii, dormitum euntes, colendi sunt: मिथुनाभिगते सूर्ये शुक्लपक्षे तपोधन । एकादश्यां जगत्स्वामी शयनं परिकल्पयेत् ॥ शेषादिभोगिपर्येकं कृत्वा संपूज्य केशवं । कृत्वौपवीतिकं चैव सम्यक् संपूज्य च द्विजान् ॥ अनुज्ञां ब्राह्मणेभ्यश्च द्वादश्यां प्रयतः शुचिः । तथा पीतांबरधरः स्वस्ति निद्रां समानयन् ॥ त्रयोदश्यां ततः कामः स्वपते शयने शुभे । कदंबानां सुगंधानां कुसुमैः परिकल्पिते ॥ चतुर्दश्यां ततो यक्षाः स्वपतिं सुखशीतले । सौवर्णपंकजकृते सुखास्तीर्णोपधानके ॥ पौर्णमास्यामुमानाथः स्वपते चर्मसंस्तरे । वैयाघ्रे सजटाभारे समुद्रं ध्याय्यचर्मणा ॥ ततो दिवाकरो राशिं संप्रयाति च कर्कटं । ततोऽमराणां रजनी भवने दक्षिणायनं ॥ ब्रह्मा प्रतिपदि तथा नीलोत्पलमयेऽनघ । तस्यै स्वपिति लोकानां दर्शयन्मानमुत्तमं ॥ विश्वकर्मा द्वितीयायां तृतीयायां गिरेः सुता । विनायकश्चतुर्थ्यां तु पंचम्यामपि धर्मराट् ॥ षष्ठ्यां स्वपिति च स्कंदः सप्तम्यां भगवान्निविः । कात्यायनी तथाष्टम्यां नवम्यां कमला तथा ॥ दशम्यां

¹ Quae uncis inclusi, in codice B. desiderantur.

भुजगेन्द्राश्च स्वपते वायुभोजनाः । एकादश्यां तु कृष्णायां साध्या ब्रह्मन् स्वपतिं च ॥ Quo die Viṣvakarman decumbit, is *Aśūnyaśayana* appellatur. Octavo et nono mensium Nabhasya, Āsvayuja, Kārttika, Mārgaśira, Pausa, Māgha lunae obscurae die Śiva colendus est. Quibus mensibus quae vota suscepta sunt, ea reliquis solvenda sunt (pāraṇa). 17. De ritibus et precibus (vaishṇavam panjaram), quibus Viṣṇus Āsvayuja mense colendus est. Quibus precibus usa Kātyāyanī olim gigantes delevit. Jam hujus deae res gestae referuntur. 18. Mahisha Asura Rambhae, Karambhae fratris, filius gignitur. 19. Kātyāyanāe origo². 20, 21. Mahishae caedes. 22 (fol. 29^a). De Umae origine. Samvaraṇae cum Tapatī connubium. 23. Kurus, eorum filius, Kurukshetrae conditor. 24–32. Viṣṇus nani forma se manifestat. Quorum caput pars major e Matsyapurāṇa (cc. 231–233) verbo tenus desumta est. 33 (fol. 39^b). Sarasvatī a Mārkaṇḍeya hymno celebrata, ut ab ipso in Kurukshetram duceretur, passa est. 34–42. De ejus terrae silvis³, fluviis, locis sacris. Qui loci a piis visendi sunt. Capita 34, 35, 36, 38. e Mahābhārata (III, l. 83) sumta sunt. 43–50. De Sthānūtīrtha aliisque sacellis, lingae cultu celebratis, narratio, a Sanatkumāra coram Mārkaṇḍeya relata. Capite 43. superstitionis laingicae origo simili modo atque supra exponitur. 51 (fol. 58^a)–54. De Śivae cum Umā connubio. De Gaṇeśae origine. 55, 56. De Chaṇḍae et Muṇḍae, Śumbhae et Niśumbhae, gigantum, caede. Etiam haec imitatione Devīmāhātmyae (cap. 5 sqq.) expressa sunt. 57–70. De Kārttikeyae origine, Mahishae caede, Andhakae clade. 71 (fol. 93^b) et 72. De Marutum origine. 73–95. De Balis clade. Inseruntur vero plura episodica. Primum enim magnus locorum sacrorum (tīrtha) numerus laudatur, quos Prahlāda visisse fertur. Deinde Dhundhu Asurae caedes refertur. Tum manium cultus Bhādrapada mense (Śravaṇadvādaśyām) factus quam efficax sit, narratione de Somaśarmane et Somaśravase mercatoribus, e Śākala urbe oriundis, probatur (c. 79). De cerimonia Nakshatrapurusha appellata (c. 80). Elephantī liberatio iisdem verbis atque in libello *Gajendramokshaṇa* (cf. supra, p. 5^a) narratur (c. 84). Denique plures hymni ad Viṣṇum celebrandum idonei proferuntur.

² Res, et maxima ex parte verba e Devīmāhātmya (c. 3) desumta sunt, neque alia de causa auctor metrum mutasse videtur, nisi eo consilio, ne furti argueretur.

³ Septem enumerantur: काम्यकं, अदितिवनं, व्यासवनं, फलकावनं, सूर्यवनं, मधुवनं, सीतावनं, itidemque septem fluvii: Sarasvatī, Vaitaraṇī, Yamunā, Mandākinī, Madhusravā (मधुश्रवा महापुण्या A. मधुश्रवा चांशुनदी B.), Drishadvatī. Lacus sacerrimi Brahmasaras et Rāmasaras esse dicuntur.